

Les archives des associations, Approche descriptive et conseils pratiques. Paris: 2001.

Ova knjiga (*Arhivsko gradivo udruga, poblži opis i praktični savjeti*) izišla je povodom proslave stote obljetnice donošenja Zakona o udrugama u Francuskoj. Napisana je kao praktični, pregledni i sveobuhvatni priručnik koji sadržava precizne opise metoda i postupaka prilikom valorizacije, preuzimanja i obrade gradiva udruga. Tekst je ilustriran brojnim primjerima.

U prvom poglavlju, Arhivi i udruge, objašnjavaju se odredbe definirane francuskim Zakonom o arhivskom gradivu (iz 1979.) i Zakonom o udrugama (iz 1901.) te postupci koji se primjenjuju prilikom darivanja i smještaja u depozit arhivskoga gradiva udruga. Poglavlje sadržava tri priloga: 1. Arhivi: što je to?; 2. Povjeravanje dokumentacije javnoj arhivskoj službi; 3. Pravni opis udruga.

U drugom poglavlju, Pravna dokumentacija: orijentacijska lista gradiva nastaloga djelovanjem udruge, nalaze se četiri priloga: 1. Orijentacijska lista gradiva nastaloga djelovanjem udruge; 2. Nekoliko korisnih adresa; 3. Nekoliko ključnih riječi u složenom svijetu administriranja; 4. Centri za pomoć pri arhiviranju. Tekstovi iz ovoga poglavlja mogu poslužiti kao svojevrsni *vademecum* svima koji nisu profesionalni arhivisti, nego većinom dobrovoljci i entuzijasti koji žele sređivati i odabirati gradivo udruga.

Treće poglavlje, Obrada arhivskoga gradiva nastaloga djelovanjem udruge, sastoji se od pet priloga: 1. Obrada tekućega gradiva do dolaska u arhivsko spremište; 2. Karakteristike fondova udruga; 3. Izrada obavijesnoga pomagala; 4. Prijedlog klasifikacijskoga plana; 5. Fizička zaštita gradiva. Autori knjige željeli su da udruge budu savršeno informirane o onom što se zove *lanac arhiviranja*, to jest obrada gradiva od njegova nastanka do davanja na uporabu. Nastojali su objasniti temeljna pravila koja se odnose na sređivanje, signiranje i smještaj gradiva, na izradu obavijesnoga pomagala i način pohrane u spremištima. Četvrto poglavlje, Nekoliko tipoloških objašnjenja, sadržava priloge u kojima se opisuju metode i iskustva u sređivanju gradiva nekih određenih vrsta udruga: 1. Tipologija udruga; 2. Udruge društvene i međunarodne solidarnosti; 3. Udruge mladeži i narodnog obrazovanja; 3. Filozofske i ideološke udruge; 4. Para-upravne udruge; 5. Nesvrstane udruge.

U petom poglavlju, Nekoliko svjedočanstava, nalazimo priloge u kojima istaknuti francuski povjesničari (P. Outteryck, B. Duriez, N. Gérome, D. Tartakowky) dokazuju važnost proučavanja fondova udruga za povijesna istraživanja: 1. Malo mjesto na Zemlji: ima li i arhivsko gradivo udruga pravo na život?; 2. Uspostava arhivskoga fonda udruge. Iskustvo Grupacije za istraživanje kretanja obitelji; 3. »Osjetljivo gradivo« udruga; 4. Zvučni zapisi u udrugama; 5. Računala u službi udruge »Restorani Srca«, 6. Internet: alat za udruge; 7. Arhivsko gradivo udruga i francuska politička povijest.

Dodatak obuhvaća pet poglavlja: 1. Dopunski izvori o udrugama u javnim arhivima: Nacionalni arhiv i njegovi zadatci; 2. Dopunski izvori o udrugama u javnim arhivima: departmanski arhivi; 3. Udruge kroz gradivo Ministarstva vanjskih poslova; 4. Slobode udruga: kronologija; 5. Bibliografija.

Branka Molnar